

Kedves Testvérek!

Szent Család ünnepe van, és ez mindig gondolkozásra készíthet bennünket abból a szempontból is, hogy olyan keveset tudunk a Szent Családról. Sokat tudunk Jézusról, valamicskét Máriáról. Józsefről alig tudunk valamit. Aztán róluk, mint családról szinte semmit. Próbáltam keresni egy olyan szálát, ami megragadható az evangéliumok tanúsága alapján is, és találtam egyet. Ez pedig, mai egyszerű szóval mondva, így mondhatnánk, hogy ez a kicsi Jézus egy akart gyerek volt, egy kívánt gyerek, így szoktuk ma mondani, egy vágyott gyerek. Azért merhetem ezt mondani, mert ott van az ószövetség története, a prófécia, ahol a Mennyei Atya újból és újból elmondja: „Én ezt a gyereket akarom. Akarom, hogy majd jöjjön, megszülessen, és itt legyen. Akarom, igent mondok rá.” Azután Máriához megérkezik Gábiel angyal, és akkor Mária azt mondja: „Legyen nekem a szavaid szerint. Akarom ezt a gyereket.” József is azon gondolkodik, hogy most elbocsátsa, magához vegye, hogy legyen. És akkor jön az angyal, és azt mondja: „Ne félj! Ne félj magadhoz venni Máriát! Gyermeket fog szülni.” Erre József azt mondja: „Rendben, akarom.” Szóval, ez a gyermek egy akart gyerek, és ez a közös szál, és erről szeretnék most beszélni.

Arról szeretnék most beszélni, hogy a kinyilatkoztatásból kiindulva, hogy Jézus egy akart gyerek, hogy ő ezt átélhette, hogy a Mennyei Atya, hogy József, hogy Mária azt mondják: „Akarjuk, hogy legyél, igent mondunk rád.” Ebből mi minden tud születni az emberi szívben, és aztán abból miféle ajándékokat lehet adni bárki számára? Mit jelent ez, hogy rám valaki igent mond, arra, hogy én legyek? Mert a család annak a helye, világa és közege, ahova az ember megérkezik, és ahova mindannyian szeretnénk megérkezni. Ott vannak már olyanok, akik azt mondták, már előbb is azt mondták, és most is, a szavakkal, a tetteikkel, ahogyan hozzám viszonyulnak, hogy: „Igent mondok rád.” A család az a hely, ahol azt tapasztalhatjuk, hogy valakik azt mondják nekünk: „Akartuk, és akarjuk, hogy legyél.” Ezt szeretném most kibontani a számunkra oly fontos értékek összefüggésében.

A Karácsony a szeretet ünnepe. Hogyan van, ha a szeretet eseményekhez kapcsolódik, és hogyan van, ha nem csak eseményekhez kapcsolódik, hanem a létezésünkhöz? Ez az a gondolat, a karácsonyinak a folytatása, ezt szeretném most kibontani.

Egy gyerekpszichológus ismerősöm egy oly szép történetet mondott el. Egy fiatal lány mesélte el neki. Volt egy pillanat, ez a lány azt kérdezte a szüleitől: „Mondjátok csak, ha én valami rosszaságot csinálnék, és börtönbe kerülnék, eljönnétek meglátogatni?” Hát egy kislány ezt így kérdezheti, megkérdezheti egy kisfiú is. Az édesapa gondolkozás nélkül a következőt mondta a lányának: „Kicsim! Ha te börtönbe kerülnél, tudhatod, hogy anyáddal mi biztos, hogy meglátogatnánk téged, és vinnénk ebből a finom kolbászból.” Azt mondja most már felnőttként ez a gyerekpszichológus ismerősöm, hogy akkor megnyugodott, és tudta, hogy a szülei tényleg igent mondanak rá. Néha sikerül nekünk jól szeretni őket, néha nem. Ezek a történéseinknek a világa. Azoknak a mélyén, a forrásában az van, hogy apa és anya igent mondott rám, és ezért a szeretetük nem azon múlik, hogy jól teszek, vagy rosszat, hanem azon múlik, hogy a lányuk vagy fiuk vagyok.

A létezésemhez kapcsolódik az, ahogyan ők engem szeretni akarnak. Így is mondhatnám, hogy tehetek jól vagy rosszat, de van legalább két ember, ez most az élményem, aki jól fog-, és akar velem bánni akkor is, ha én jól teszek, és akkor is, ha rosszat. Hogyha rosszat teszek, akkor sem fognak rosszul bánni velem. Nem fogják azt mondani, hogy jó, de nem fognak velem rosszul bánni. Ez mit jelent? Hogy a történések, az események mélyén, ahogyan a történésekben átéljük azt, hogy mit jelent, hogy néha szeretnek, néha talán nem, vagy nem úgy, de a történéseknek a mélyén meg tapasztalhatjuk azt, hogy mit jelent, amikor a szeretet nem eseményekhez, történésekhez kapcsolódik, hanem a létezésünkhöz. És az valahogy mélyebben van, és minden ember igazán a szíve mélyén arra vágyik, nem csak arra, hogy néha szeressék, néha nem, akkor bizonytalanná legyünk, hanem hogy ehhez a mélységhez hozzá tudjunk férni. Hogy létezik az a szeretet, ami azért van, mert vagyok. Létezik az a szeretet, ami, ahogy jól bántok egy másik emberrel, aminek nem az az oka, hogy te bármit tettél, vagy nem tettél, hanem az a forrása, hogy az embertársam vagy. Vagyis az a forrása, hogy „Te vagy”.

Gyerekként a boldogságot, amit oly szívesen kívánunk. Nemde úgy van, hogy az ember már kicsi gyerekként is, de hát felnőttként is. A gyerekek hogyan tudnak örülni? Nemde azért Karácsonykor olyan jól esik nekünk a gyerekek öröme. De a gyerekek úgy tudnak zokogni és sírni, akár szenteste is. Nemde így van? Tudunk nagyon boldogok lenni, és nagyon boldogtalanok. Nagyon örülni, és nagyon szenvedni, és szomorúnak lenni. Az emberben ott van akkor ez a kérdés, hogy: „Az élet akkor ennyi? Néha boldognak érzem magam, néha nem, néha jó, néha nem – ez az élet?”

Az evangélium üzenete pedig az, hogy létezik az a boldogság, ami nem ebben a hullámmásban, változékonyságban van, hanem amikor nem csak azt mondom, hogy boldognak érzem most magam, máskor meg nem, hanem boldog ember vagyok. Amikor Mária – el tudjuk ezt képzelni – ott van abban a zord világban,

ott a betlehemi barlangban, és semmi sem úgy történt, ahogy szeretne volna, kivéve, hogy megszületett Jézus. Megkérdezzük tőle: „Mária, mondd csak, boldog ember vagy?” Hogy erre ott azt tudja mondani, hogy: igen. Mert ez az ő létezéséhez kapcsolódik, meg az én létezésemhez kapcsolódik, meg a családjunk létezéséhez kapcsolódik, nem pusztán a zord eseményekhez, amitől néha boldogtalanok vagyunk, néha meg jóra fordulnak a dolgaink, akkor meg boldogok.

Minden gyerek bizalommal jön a világra. Mi ezt a bizalmat, viszonylag hamar mindannyian megtanulunk. Hogy a minket szerető személyek édesanyánk és édesapánk eleinte mindig megbízhatóak. Ezt minden gyerek megtanulja. Majd mindannyian átmegyünk a bizalomvesztésen, és akkor nagyon sokan – itt vagyunk gyerekként és felnőttként – nem tudjuk eldönteni: „Most bízunk, vagy ne bízunk? Az emberek megbízhatóak, vagy megbízhatatlanok? Most érdemes-e bízni, vagy nem érdemes bízni?” És mindez a történesek szintjén állandó kérdés. Néha úgy döntünk, hogy bízunk, néha úgy döntünk, hogy nem bízunk. De érdemes egyáltalán bízni? És a történeseknek a mélyén, a létezéshez kapcsolódó bizalmat egyszer csak fölfedezhetjük. Ez pedig micsoda? Egyszer csak rájövök, sokszor pont akkor, amikor becsaptak, vagy átvágtak, vagy igazságtalanok voltak velem, hogy létezik az a bizalom, ami már nem a történesekhez kapcsolódik, nem ahhoz, hogy ilyen voltál, vagy olyan, megbízható, vagy megbízhatatlan, hanem egyszer csak úgy döntök, hogy az emberi életnek van értelme és értéke számomra. Hogy érdemes embernek lenni akkor is, ha jól bánnak velem, akkor is, ha nem, akkor is, ha néha becsapnak, akkor is, ha nem. Embernek lenni számomra értékes, és értelmes dolog. Értékesnek tudom tartani, hogy vagyok, és ebből szeretnék valami jót kihozni. Ez a bizalom, ami ilyenkor megjelenik az élet felé, és aztán mások felé, sokkal mélyebben van, mert a létezésemhez kapcsolódik, és nem pusztán eseményekhez, ahogy éppen bánnak, vagy nem bánnak velem.

Nemde most milyen mélységesen át tudjuk élni azt, hogy remélünk valami jót, és ez a jó vagy bekövetkezik, vagy nem. Ezért sokan megint csak az események, a történesek szintjén néha reménykednek, néha reményvesztetté válnak. Néha úgy érezzük azt, hogy: „Na, beteljesedett a remény!” Néha meg szomorúan azt mondjuk, hogy: „Vége!” Még ilyet is tudunk mondani, hogy: „Meghalt a remény.” De már gyerekként és felnőttként is ott a kérdés, hogy miközben néha bizonyos remények valóra válnak, néha bizonyosak meg nem; „Van-e a reménynek valami mélysége?” Ami nem az eseményekhez kapcsolódik, hogy néha úgy van, ahogy vágyjuk, és néha úgy, ahogy nem, de a létezéshez kapcsolódik.

Az a jó hírünk, hogy létezik az a remény, ami ahhoz kapcsolódik, ami a létezésünk, hogy vagyunk, nem pedig ahhoz, hogy most valami így történt-e, vagy úgy történt-e. A záró mondat így szólt Máténál: „Názáretinek fogják nevezni.” Lukács evangéliumában hozzáteszi, hogy: „...növekedett és erősödött; eltelt bölcsességgel, és Isten kedvét lelta benne.” Ahogy mi élünk, abban néha Isten nagy kedvét leli, néha meg nem. Néha egész jól esik neki, amit csinálunk, néha azt gyanítom, azt mondja: „Most erre miért volt szükség?” Szóval, néha az Isten kedvére tudunk élni, néha meg nem. De mi az, ami a reménységünk alapja? Az, hogy egészen biztosak lehetünk abban, hogyha olyasmit teszünk, ami Istennek nem tetszik, akkor Isten nem fordul el azt mondván: „Most már nem vagy a gyermekem.” Hogy ez sosem fog megtörténni. Isten igent mondott Jézusra, és Jézusban igent mondott mindannyiunkra, és ezt élményszerűvé tudják számunkra tenni apukánk és anyukánk, és a nagyszüleink, és mások, akik szeretnek. Ezért a reménységünknek a forrása nem az, hogy most pont úgy történt, vagy esetleg akkor elvesztettük, mert nem úgy történt, hanem hogy Isten gyermeke vagyok, visszavonhatatlanul. Ez ad az életnek egy távlatot. Látom a jövőmet, mint Istennek a gyermeke, mert Isten ezt soha vissza nem vonja.

Jól esik néha örülni! Kicsi dolgoknak is, apróságoknak, kedvességeknek, gesztusoknak! Néha viszont, kétségkívül szomorúak vagyunk, esetleg elkeseredettek. Nem is akarom folytatni. Nemde ott van bennünk a kérdés: Most az öröm az ennyi? Mikor Karácsony örömről beszélünk, akkor ez ennyi, hogy néhány másodperc? Vagy néha valami jó történik velünk, akkor örülünk, aztán elfújja a szél? Van-e az az öröm, ami nem eseményekhez kapcsolódik, hanem a létezésünkhöz, hogy vagyunk? Van az az öröm.

Egy vágyott, egy akart, egy kívánt gyerek, akire Isten azt mondja, a Mennyei Atya, és apu és anyu azt mondja: „Igen rád. Akarom, hogy legyél!” Talán egy kicsit könnyebben éli át azt, hogy létezik az az öröm, az a béke, az a remény – nem mondom – ami nem csak eseményekhez kapcsolódik, hanem a létezéshez, hogy én vagyok, hogy vagyunk. De lehetséges, hogy köztünk is vannak olyanok, akik azt mondják: „De én nem voltam vágyott gyerek, egyáltalán nem voltam az. Most akkor, most akkor?” Nem tudok erről nem mondani két mondatot. Hogy ne lenne az, hogy valakire csak kisebb-nagyobb mértékben mondtak igent. Mi a lehetőségünk? A lehetőségünk az, hogy átélhetjük azt, hogy esetleg ebben valakinek nehezebb, vagy hátrányt szenvedett, de most már tudunk arról, hogy létezik az az öröm, az a béke, az a remény, létezik az, ami a létezésemhez kapcsolódik. Tudhatom, hogy Isten igent mond a létezésemre. Amen.